

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ
2023

ՀՈՒՆՎԱՐ - ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ
ԵՎ
ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՍՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդա՛ յուրաքանչյուր առաջադրանք: Եթե չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող ես դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը կարելի է օգտագործել սևագրության համար: Ուշադիր եղի՛ր պատասխանների ձևաթուղթը լրացնելիս.

- ընտրովի պատասխանով առաջադրանքներում քո ընտրած տարբերակի համարին համապատասխանող վանդակում դի՛ր X նշանը (միևնույն սյունակի մեկից ավելի վանդակներում ցանկացած նշում կհամարվի սխալ),
- 33-38-րդ և 67-69-րդ առաջադրանքներում՝ յուրաքանչյուր առաջադրանքի համապատասխան համարների տակ, դի՛ր X նշաններ:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) դափնեվարդ, գիրկնդիսառն, հեռաձիգ, բարվոքել
- 2) պատշգամբ, առնչվել, բարյացակամ, միմյանց
- 3) անհեթեթ, հեղեղատ, բագրիք, արհավիրք
- 4) երփներանգ, հղբանալ, պախուրց, գիշերօթիկ

2 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի բաղադրիչներն են գրվում միասին:

- 1) բարձր(աշխարհիկ), հիսուն(երեք), հար(հավիտյան)
- 2) առ(այժմ), բերնե(բերան), ի(վերուստ)
- 3) թեթև(քաշային), համ(երկրացի), առ(ձեռն)
- 4) նոր(ջուղայեցի), առ(այն), ի(սպառ)

3 Ո՞ր շարքի բաղադրյալ հատուկ անունների միայն մեկ բաղադրիչն է գրվում մեծատառով:

- 1) ՍՈՒԵՁԻ ՋՐԱՆՑՔ, ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԳ, ԼԱ ՍԱՆՇ
- 2) ՀԱՐՅՈՒՐԱՄՅԱ ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ՀԻՆ ՀՈՒՄ, ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ
- 3) ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐՁՐԱՎԱՆԴԱԿ, «ՊԱՏՎՈ ԼԵԳԵՈՆ» ՇՔԱՆՇԱՆ, ԱԶԳԵՐԻ ԼԻԳԱ
- 4) ՆՈՐ ՏԱՐԻ, ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ՍԱՌՈՒՅՅԱԼ ՕՎԿԻԱՆՈՍ, ՄԵԾ ՄՆԵՐ

4 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի տառերի և հնչյունների քանակն է հավասար:

- 1) անորոշ, հայորդի, աստղալից
- 2) ալեվարս, ապերջանիկ, ինքնաեռ
- 3) անընկեր, ակնբախ, բարձրանալ
- 4) կայսերապաշտ, մանրիկ, արջատրս

5 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *երկհնչյունի* հնչյունափոխություն կա:

- 1) քրիստոնեություն, բնափայտ, կուտակել, դժգունել
- 2) անգուշաբար, բուսաբանական, ուխտադրժորեն, ալրադաց
- 3) կառուցապատում, ձկնաբուծարան, քնքշանք, կապտականաչ
- 4) բուրաստան, գուժկան, անգուգադրելի, դաշունահարել

6 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) գիրթ, շեշտակի, պիրկ
- 2) նենգ, խաբեբա, խարդախ
- 3) սիրալիր, անբասիր, կաթոզին
- 4) ցանկալի, տենչալի, բերկրալի

7 Ո՞ր տարբերակի ընդգծված բառերը համանուններ *չեն*:

- 1) ծաղկից **հոտ** քաշել-**հոտ** արածեցնել
- 2) **փող** հնչեցնել-**փող** ծախսել
- 3) **կետ** որսալ-**կետ** դնել
- 4) ներկ **բռնել** -սխալը **բռնել**

8 Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ համապատասխանում տրված բառերն ու դրանց բացատրությունները:

ա. տատասկ	1. նվազագույն մասնիկ
բ. հյուլե	2. տաք քամի
գ. սկահակ	3. բուժական խոտերից պատրաստված դեղ
դ. բալասան	4. փշոտ տերևներով խոտաբույս
ե. խորշակ	

- 1) ա-4, գ-1, դ-2, ե-3
- 2) ա-3, բ-1, դ-4, ե-2
- 3) ա-3, բ-4, գ-2, ե-1
- 4) ա-4, բ-1, դ-3, ե-2

9 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ պարզ:

- 1) դրվագ, կայարան, թախիծ
- 2) խրճիթ, միտք, հրավեր
- 3) արձակ, փափուկ, պարտեզ
- 4) վիթխարի, գետին, դեղձան

10 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում հոդակապ կա:

- 1) խճաքար, որմնադիր, բարեգութ, գետնանուշ
- 2) կարեվեր, բյուրեղապակի, ծանրաշարժ, թիկնագոր
- 3) հորդաբուխ, ալեհույզ, կաթնասուն, հնավանդ
- 4) հոգեվիճակ, կորամեջք, հողմավար, գյուղեգյուղ

11 Ո՞ր նախադասության մեջ ապակատար ձևաբայ (կախյալ դերբայ) կա:

- 1) Ջվարթը թախիծով նայեց իրենց գյուղի կողմը և տխրեց, որ այլևս չի տեսնելու ծնողներին, խաղընկերներին:
- 2) Ես ձեզ ազատության խոսք եմ շեփոքում. գնանք, իլենք մեր ապրելու իրավունքը, մեր իշխելու իրավունքը, մեր ազատությունը:
- 3) Հասկացրո՛ւ նրանց, որ մարդը ազատ պիտի լինի, որ ոչ ոք իրավունք չունի ուրիշի իրավունքը ջնջելու:
- 4) Մտազբաղ թափառում էր նա և խորհում էր, թե ինչ էլք գտնի՝ աշխարհը փրկելու համար:

12 Ո՞ր շարքում հոգնակի թվի կազմության սխալ *չկա*:

- 1) հացթուխներ, բուժկետեր, գինեգործներ
- 2) չվերթեր, սպաներ, գործավարներ
- 3) դաշտամկներ, բեռնակիրներ, լրագիրներ
- 4) օրհներգեր, մորաքույրեր, տետրներ

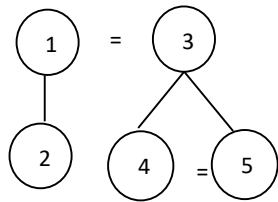
13 Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Հե՛յ ազահ մարդ, հե՛յ անգոհ մարդ՝ միտքդ երկար, կյանքդ կարճ:
- 2) Երբ ցույց էին տվել Չարենցին, վերջինս ասել էր. «Այդ նկարը պետք է ինձ տաս»:
- 3) Պատանին կանգնեց դիմացս ու առանց աչք թարթելու նայեց ինձ:
- 4) Երկուսս էլ գնում էինք մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:

14 Ո՞ր նախադասության մեջ բայի սխալ ձև կա:

- 1) Մարդ չպետք է զբաղվի իր չսիրած գործով:
- 2) Եթե ուզում ես հաղթողի դերում լինել, պետք է չհավատալ կեղծ խոսքերին:
- 3) Մի՛ արա ուրիշին այն, ինչ չես ուզում, որ քեզ անեն:
- 4) Մի՛ մռայլվի, իմ սիրելի՛, Թե՛ հոգնել ես, էլ մի՛ մնա:

15 Ո՞ր նախադասությունն է համապատասխանում տրված գծապատկերին:

- 1) Հյուրերը, որոնք ցանկանում էին կամաց-կամաց ցրվել, ծանր հառաչանք արձակեցին. նրանք զգացին, որ իրենց թևերն ու ոտքերը թմրել են, և սաստիկ թուլություն են զգում:
- 2) Նա, որ այդքան փորձառու էր, բանակցությունները վարում էր բացառիկ վարպետությամբ, և չնայած խորամանկությանն ու փորձին՝ Փիլոնը ստիպված էր հստակ ու կոնկրետ պայմաններ հանձն առնել, որպեսզի դիմացինն իրեն խաբված չզգա:
- 3) Այն ժամանակ, երբ այս անվեհեր հյուրերը տեղավորվեցին դուքսի սեղանի մոտ, Ռաֆայելը, որ երեկ ճաշից հետո ինչ-որ պատրվակով դուրս էր եկել, զգուշությամբ չբացել, ներկայացավ հանդիսավոր դեմքով:
- 4) Դուք կսարսափեիք, երբ տեսնեիք այս մարդկային դեմքերը, հառաչանք կարձակեիք, երբ հոգնած աչքերով ձեզ դիմավորեին նրանք, ում դուք անսահման կարոտել եք:

16 Ո՞ր նախադասության մեջ կրկնադիր շաղկապ կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Եվ թախիժ և տրտունջ և տանջանք Դու ես այն թե աշխարհն է լացում:
- 2) Ծով կար նրա մտքում և այդ ծովը ափ էր շարտում երբեմն սև թավիշե գլխարկով մի գլուխ մազերը կարճ կտրած երբեմն երկարազգեստ մի կնոջ թիկունքին երկար ծամեր:
- 3) Կարծում էր կգրի մի կարճ պատմվածք կամ մի ակնարկ կամ էլ որոշ ժամանակով գրելը կհետաձգի մինչև բավարար նյութ կհավաքվի ավելի ծավալուն գործի համար:
- 4) Ինձ պատմել են որ այնտեղ էլ ոչ մի չարխ չի պտտվում ոչ մի կուժ չի շինվում:

17 **Ո՞ր նախադասության մեջ բաղադրյալ ստորոգյալ կա:**

- 1) Ժողովուրդը հեքիաթների մեջ է արտահայտում իր իդճերը:
- 2) Ո՞վ պիտի հոգ տանի սովալլուկ որբերի մասին:
- 3) Շատ մի խորացիր անորոշության լաբիրինթոսում:
- 4) Փոքր գրողները հավերժական հանճարների լուծը կրողն են:

18 **Ո՞րն է բարդ նախադասություն:**

- 1) Չանցած մի քանի վայրկյան՝ ներս մտավ իշխանը՝ ըստ սովորության՝ ձգված կանգնելով բոլորի առջև:
- 2) Եվ այս ամենը նրան հաճախ թվում էր անբացատրելի, իսկ երբեմն՝ առեղծվածային:
- 3) Ամենքը հետաքրքրված առաջ էին գալիս՝ տեսնելու սպանվածի կնոջը՝ անձանոթ իշխանուհուն:
- 4) Արշակը շփոթված մտածում էր այդ լուրը ամբողջ երկրում տարածելու և ամեն տեղ հասցնելու մասին:

19 **Ո՞ր նախադասության մեջ համաճայնության սխալ կա:**

- 1) Տերյանի «Մթնշաղի անուրջները» նոր էջ բացեց հայ բանաստեղծության մեջ:
- 2) Խաղի վերջին թույններն են, և Ամերիկայի Միացյալ Նահանգները պարտվում են խոշոր հաշվով:
- 3) Ամեն ինչ՝ թագը, գայիսունը, հարստությունը, կարող է աղավաղել մարդկությունը մարդու մեջ:
- 4) Նրա պարթև հասակը, հպարտ կեցվածքը այդ պահին մի տեսակ անշուք թվացին:

20 **Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական սխալ կա:**

- 1) Այս ամառ, ըստ կանխատեսումների, շոգ է լինելու, և կարծում եմ՝ ավելի ճիշտ կլինի՝ գործերդ հետաձգես մինչև աշուն:
- 2) Բոլոր արարածները, որ կան աշխարհում՝ թռչուններ, կենդանիներ՝ վայրի և ընտանի, իրենց ծնողներից են ստանում կյանքի առաջին հմտությունները:
- 3) Եղել է մի քաղաք, և մարդիկ, եզները սայլերին լծած կամ ուղտերին նստած, եկել են այդ քաղաքը իրենց ամենօրյա առևտուրն անելու:
- 4) Աստված մարդուն տվել է ուշիմություն, բարեփոխվելու հնարավորություն, և մարդը, գիտակցելով այդ, պետք է ձգտի կատարելության:

21 **Ո՞ր նախադասության մեջ է որոշիչն արտահայտված ածականով:**

- 1) Սովորություն է դարձել խմելու ջրի վատնումը:
- 2) Հայկական լեռնաշխարհում հնուց ի վեր ապրել են հայերը:
- 3) Ընկերոջ նվիրած հեռախոսը կորցրել էր:
- 4) Հիշողությանս մեջ մնացել է ուրիշ պատմություն՝ կապված այդ օրերի հետ:

22 Նախադասությունները նշող թվերի դասավորության ո՞ր տարբերակն է համապատասխանում դրանց տրամաբանական ճիշտ հաջորդականությանը:

1. Այսօր մարդկությունը գիտակցել է, որ «շիկացած գազանի» վրա տեղի ունեցող պրոցեսներից են կախված մոլորակի կլիման և մարդու առողջությունը. մարդու համար խիստ վտանգավոր են մագնիսական փոթորիկները:
2. Ռուս բանաստեղծ Անդրեյ Բելին գուցե տեղյակ էր դրանից և անչափ վախենում էր արևի ճառագայթներից. արևոտ օրերին երբեք չէր զբոսնում և տնից դուրս էր գալիս միայն ամպամած օրերին կամ երեկոները:
3. Հենց այդ դարաշրջանում արևի վրա ոչ մի պայթյուն չի եղել. լուսատուն գոյատևել է շատ խաղաղ, ինչը ևս նպաստել է մարդկանց առողջ լինելուն:
4. Գիտնականները նշում են, որ 18-րդ դարը մարդկության պատմության մեջ ամենասառը դարն է եղել. մոլորակի միջին ջերմաստիճանը բավական ցածր է եղել, և դրա հետ է կապված եղել մարդկանց մահացության աննախադեպ ցածր տոկոսը:

- 1) 3, 1, 4, 2
- 2) 4, 3, 1, 2
- 3) 3, 4, 1, 2
- 4) 4, 1, 2, 3

23 Ո՞ր հատվածն է արևմտահայերենով:

- 1) Մտիկ իմ եարին արեք,
գիս թողեր է՝ գո՞վ կու սիրէ.
Նման այն իրացն եղեր,
որ փողոցն որթոտ կու տնկէ:
- 2) Գերության շղթան ինձ զգալի չէր,
Եվ ոչ բռնության անգութ ճանկերը.
Ձեզանից հետո ծանրացան նոքա.
Ո՛հ, անիծում եմ ես այն օրերը:
- 3) Կ'ուզեմ մեռնիլ դյուցազնային
Սիրո մ' համար աղջկա,
Հետո աչերս վար կը նային,
Ո՞ր է այն Սերն, ա՛խ, չըկա...
- 4) Իմ եարն ի յերազիս եկաւ
ի սիրուն զէտ հարբած եղայ.
Յանկարծ ի քընոյս ելայ.-
լուսընկա՛յ, ու խիստ կու ցոլայ:

24 Ո՞ր տարբերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Հինգերորդ օրվա վերջում՝ ....., նա հաշվեց, որ նավը դեռ յոթ մղոն հեռու է իրենից, և ինքն անկարող է հասնել նրան:

- 1) ուշ երեկոյան
- 2) ծովի ալիքների վրա օրորվելով
- 3) օվկիանոսի խորքում
- 4) ինքն իրեն հավաքելով

25 Ո՞րն էր Դավթի և Փոքր Սիերի մենամարտի պատճառը «Մասնա ծռեր» էպոսում («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր):

- 1) Սիերը Դավթից պահանջում է նրա նժույգը և մերժում ստանում:
- 2) Սիերը, տեսնելով այդ աժդահա մարդուն, ուզում է իր ուժը փորձել՝ նրա հետ գոտեմարտելով:
- 3) Սիերին դուր չի գալիս, որ իրեն անձանոթ այդ ձիավորը ճանապարհն իրեն չի զիջում:
- 4) Սիերը զայրանում է, որ մի թուխմորուս մարդ իր ձիու վրա մի երիտասարդ աղջիկ է տանում:

26 Սայաթ-Նովայի ո՞ր բանաստեղծությունից է տրված հատվածը:

*Ամեն մարդ չի կանա խըմի՝ իմ ջուրըն ուրիշ ջրրեն է.
Ամեն մարդ չի կանա կարդա՝ իմ գիրըն ուրիշ գրրեն է:*

- 1) «Աշխարումս ախ չիմ քաշի»
- 2) «Աշխարս մե փանջարա է»
- 3) «Դուն էն գրլխեն իմաստուն իս»
- 4) «Թամամ աշխար պտուտ եկա»

27 Ա. Շիրվանզադեի «Քառս» վեպի ո՞ր հերոսի խոսքն է.

«19-րդ դարը, սիրելի՛ս, խաբեության դար է, իսկ այդ դարը դեռ չի վերջացել: Այժմ խաբում են ամենքը, և ամենից ավել՝ նրանք, որոնք ըմբոստանում են խաբեության դեմ»:

- 1) Սմբատի
- 2) Մարութխանյանի
- 3) Միքայելի
- 4) Մարկոս աղայի

28 Ո՞ր ստեղծագործության հեղինակը Ա. Իսահակյանը չէ:

- 1) «Հավերժական սերը»
- 2) «Ռավեննայում»
- 3) «Չոն»
- 4) «Սաադիի վերջին գարունը»

29 Ո՞ր տողն է բաց թողած:

*Փայտահատը հին երգն էր կրկնում
Եվ տաք սողոցն իր յուղում էր կրկին,
Թեղին անտարբեր ականջ էր դնում
.....:*

- 1) Տապալված կաղնու խուլ հառաչանքին
- 2) Մրսում էր կարծես վայրի նշենին
- 3) Օրոր էր ասում աշունն անտառին
- 4) Եվ խոնավ-խոնավ բուրմունքներ կային

30 Նար-Դոսի «Ես և նա» պատմվածքում ո՞րն է իտալական այն սիրավեպի վերնագիրը, որը թարգմանաբար ներկայացնում է հերոսը՝ այն վերանվանելով «Նա»:

- 1) «Վրեժ»
- 2) «Վերելք»
- 3) «Մի կորած մարդու հիշատակարանից»
- 4) «Անկում»

31 Ո՞ր պնդումն է ճիշտ Ա. Բակունցի «Ալպիական մանուշակ» պատմվածքի վերաբերյալ:

- 1) Մինչ հնձվորի՝ տուն վերադառնալը երեք ձիավորներն արդեն հեռացել էին վրանից:
- 2) Հնձվորի տուն են այցելում հնագետը, նկարիչը և քանդակագործը:
- 3) Հնձվորը մահակը անասելի թափով իջեցնում է տղայի թիկունքին, որովհետև նա պահածոյի տուփ էր վերցրել անձանոթ մարդկանցից:
- 4) Երբ հնձվորի կինը թույլ չի տալիս, որ նկարիչն իրեն նկարի, վերջինս անակնկալի է գալիս:

32 Պ. Սևակի «Եվ այդ մի՛ Մաշտոց անուն» պոեմի ո՞ր տողերը Մաշտոցին չեն վերաբերում:

- 1) Օտարականի ու հյուրի տեսքով
Ինքն իրեն տարավ աշխարհից աշխարհ:
- 2) Նրանք ծնվում են, որ ապացուցեն,
Թե վերջը մի տեղ դառնում է սկիզբ:
- 3) Այդպես արցունք է ծնվում աչքի մեջ,
Երբ որ աչքի մեջ ընկնում է ավազ:
- 4) Ժողովրդի մեջ ննջում են Նրանք,
Ինչպես ջրի մեջ՝ ահեղ գոլորշին:

33 Ո՞ր բառերի վերջին արմատն է միավանկ:

1. տեղափոխել, 2. պարզերես, 3. ավարառու, 4. չվացուցակ, 5. պերճաշուք,
6. միջօրեական, 7. միահավասար, 8. հեռատեսություն

34 Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց կազմում համառոտ նախադասություն կա:

1. Իմ մանկության և պատանեկության տվախտանքների աղբյուրը միջավայրն էր, այն մթնոլորտը, որը շնչում էի:
2. Գնում էի մի երկիր, ուր գնում էին շատ-շատերը՝ բախտ որոնելու:
3. Բարեբախտաբար հայրս բացակա էր, ապա թե ոչ ինձ պիտի պատժեր:
4. Ա՛հ, երջանիկ չի եղել մանկությունս, որովհետև միջավայրը, որտեղ ծնվել եմ, անթափանցելի խավար էր:

35 Ո՞ր բառազույգերի բառերը հականիշներ չեն:

1. զուսպ-ժուժկալ, 2. բնավ-միշտ, 3. վեհ-նվաստ, 4. աչառու-կողմնակալ,
5. իմաստակ-անգետ, 6. անհարթ-ողորկ, 7. ճապաղ-սեղմ, 8. արգասավոր-անպտուղ

36 **Տրվածներից որո՞նք են վերաբերական:**

1. հիրավի, 2. անտարակույս, 3. այլուր, 4. բազմիցս, 5. նույնիսկ, 6. նաև, 7. սուկ, 8. մասամբ

37 **Ո՞ր նախադասություններում ուղիղ խնդիր կա:**

1. Ահա սեղանին է դրված նրա երկրորդ գրքույկը՝ «Բուլղար ավազակապետը»՝ գրված բոլորովին վերջերս:
2. Իր սիրած թագավորի կյանքի հետաքրքիր դեպքերը ժողովուրդը գեղեցիկ գրույցներ դարձրեց:
3. Մեր բարեկամները՝ ուսյալ, անուսում, Անեծքի դիմաց օրհնանք են ուզում:
4. Եթե ինձ հաջողվել է իմ այրվող այգեստանների ծուխը հասցնել մեր մեծ նախնիների ստեղծած փառապանծ կոթողների բարձրությանը, այն ժամանակ ես հանգիստ սրտով կարող եմ ապրել:
5. Եղնիկը էլ չէր փախչում մեզանից. նա արդեն ընտելացել էր մեզ:

38 **Նշել այն քվերը, որոնց տեղում բուրբ պիտի դրվի:**

Գարնանային գիշերն արդեն կիսվել էր(1) նա դեռ երկար նայում էր անորոշ մի կետի: Հետո տրորեց քունքերն ու վեր կենալով(2) քաշեց գրապահոցի վարագույրը: Սկզբում նա ձեռքը վերցրեց ուղտի(3) դեղնավուն կաշվով պատված նեղ ու երկարուկ տետրը(4) դարչնագույն մանր նոտրագրով լցված: Գրանք ամենօրյա գրառումներն էին(5) երեք-չորս տողից ոչ ավելի: Հետո նա թերթեց այն էջերը որոնք վերաբերում էին իր վաղ պատանեկությանը(6) երբեմն չափից ավելի կանգ առնելով միայն իրեն հայտնի դեպքերի վրա: Այդ պահերին ցավագնորեն կծկվում էր նրա դեմքը(7) մոմի լույսից կաթնավուն դարձած: Չգիտես ինչու(8) նրա հայացքը կանգ առավ գրառումների քսանյոթերորդ էջի պարբերության վրա:

39 **Տրված բառերից քանիստ՞ն է գրվում Մ:**

ա-պաճույճ, ա-բարտավան, ա-բոխ, բա-բասել, ա-բարձիչ, ը-բոշխնել, բա-բեր, հա-պատրաստից

40 **Տրված բառերից քանի՞սն են բարդ:**

բազմավաստակ, ատամնաշար, մթագնում, դառնաղի, հուշամատյան, դասալիք, ակնթարթ, հակադիր

41 **Տրված բառերից քանի՞սն են ածական:**

մշտապես, ճաղատ, գովելի, սկզբունքային, քննադատական, արտաքուստ, որոշ, գրավական

42 **Տրված հատվածում ընդգծվածներից քանի՞սն են գոյականական անդամի լրացում:**

Չէ՞ որ կյանքում չհասկացավ ոչ ոք մեզ,
Ու խնդացին լուսավոր մեր աչքերին,
Բութ հեզնեցին մեր կարոտները հրկեզ
Ու հեռացան: Ու ոչ մի լուր չբերին:

43

Նախադասություններից քանիստ՞ում է *թե*-ն ստորադասական շաղկապ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- Թե Կարինե Քոթանճյանին տեսնեք Կարսի փողոցներում Ասեք նրան Չարենցն ասավ մնաս բարով մնաս բարով:
- Այս քամին է թափում աշման չոր սաղարթը Թե օդի է թափվում իմ թմրած ուղեղին:
- Աստված գիտի թե ինչ արավ Իրար տվեց իր մեջ առավ Խուրճն ու խոռոչը:
- Ի սրտե գոհ էի որ առիթ ունեի թե հանգստանալու այդ հիանալի առողջարանում թե վայելելու մեծ գիտնականի մտերմությունը:
- Չարմանում եմ թե ով Շոալ ինչքան շատ ես տվել ինձ:

44

Պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածված:

*Մշուշների շղարշի տակ
 Աշման խաշամն է խշխշում,
 Քամու ձեռքերն անհամարձակ
 Ամսյի փեշերն են քաշքշում:*

հանգավորում, բաղաձայնույթ, համեմատություն, փոխաբերություն

45

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է*, *Միայն է*, *Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Ն* և *չ* սուկածանցները անցյալ կատարյալի կազմության ժամանակ ընկնում են:
2. *Ան* սուկածանցավոր բայերը *ա* խոնարհման են, *են* սուկածանցավոր բայերը՝ *ե* խոնարհման:
3. *Ե* խոնարհման բոլոր բայերը եզակի հրամայականում ստանում են *իր* վերջավորություն:
4. Բայի բաղադրյալ դիմավոր ժամանակաձևեր ունի միայն սահմանական եղանակը:
5. Հրամայական և հարկադրական եղանակները ունեն միայն պարզ ժամանակաձևեր:
6. Սահմանական, ըղձական և ենթադրական եղանակների ժխտականը կազմվում է դրական ձևերին *չ* մասնիկ ավելացնելով:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում է գրվում միևնույն տառը:

- 1) չմշկոր-, օ-անցք, եր-վել, գվար-
- 2) հանդեր-անք, հերար-ակ, հինավուր-, փղ-կալ
- 3) հաղար-, լա-վարդ, աղ-ամուղջ, գղ-ալ
- 4) գա-տնի, հա-ճապակի, փայծա-, պ-տոր

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ու*-ի հնչյունափոխություն կա:

- 1) սրբիչ, նշածող, շրջադարձ, խնկաբույր
- 2) կամրջակապ, ընչաքաղց, գտել, շքամուտք
- 3) մկնիկ, հարստանալ, մանկամարդ, լեզվանի
- 4) ձվածեղ, բքախեղդ, հրանոթ, մտավոր

48 Ո՞ր բառի և՛ արմատում, և՛ ածանցում հնչյունափոխություն կա:

- 1) պատմագրական
- 2) ժողովրդայնություն
- 3) լրատվություն
- 4) սննդամթերք

49 Փակագծերում տրված բառերից մեկը տվյալ նախադասությանը համապատասխանում է, մյուսը՝ ոչ. ո՞ր շարքի բոլոր պատասխաններն են ճիշտ:

- ա. Տասն թոնրի կողքին էր շարել նոր թխած (1. ջնարակները, 2. նկանակները):
- բ. Ժամանակն այդպես էլ չսպիացրեց նրա հոգում մնացած (1. խարամը, 2. խա-րանը):
- գ. Գումարտակը հորդ անձրևից լայրծուն դարձած ճանապարհին (1. ոթում, 2. գայ-թում) և դժվարությամբ առաջ էր շարժվում:
- դ. Այնքան վտանգավոր չէ Վարժեցված երիվար (1. հեծնելը, 2. հեծելը), որքան անփորձ բարեկամին գաղտնիքներ հայտնելը:

- 1) ա -1, բ -1, գ -2, դ -2
- 2) ա -1, բ -1, գ -1, դ -1
- 3) ա -2, բ -2, գ -2, դ -1
- 4) ա -2, բ -1, գ -2, դ -1

50 Ո՞ր դարձվածքի իմաստն է սխալ բացատրված:

- 1) *խոսքը քամուն տալ* –խոստումներ տալ և չիրագործել
- 2) *գլխին նստել* –հովանավորել
- 3) *բաժակը լցվել* –համբերությունը հատնել
- 4) *գլուխը մտնել* –դժվարությամբ հասկանալ

51 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում կա փակագծերում նշված ածանցը:

- 1) առաջին, առկախ, առևտուր, առինքնում (*առ-* նախածանց)
- 2) արտասուք, արտահայտել, արտացոլք, արտագաղթ (*արտ(ա)-* նախածանց)
- 3) մոլորակ, տարբերակ, ազդակ, խոյակ (*-ակ վերջածանց*)
- 4) կայան, գերան, փական, ծորան (*-ան վերջածանց*)

52 Ո՞ր բառի կազմությունն է սխալ տրված:

- 1) *գերկարձայիք* – արմատ+արմատ+արմատ+վերջածանց
- 2) *փոխանօրեն* – նախածանց+արմատ+արմատ
- 3) *շրջանավարտ* – արմատ+ածանց+արմատ (առանց հոդակապի)
- 4) *բնութագիր* – արմատ+վերջածանց+հոդակապ+արմատ

53 Ո՞ր տարբերակում ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Նրանք ամբողջ ամառ տարածքը քաղհանում էին, մոլախտտերին, սակայն, վերջ չկար. մինչև մաքրելով հասնում էին վերջին մարգերին, դետուդեն նորերն էին ծլարձակում:

- 1) *դետուդեն* – տեղի մակբայ, *ծլարձակում էին* – ածանցավոր բայ
- 2) *քաղհանում էին* – ներգործական սեռի բայ, *ամբողջ* – որոշյալ դերանուն
- 3) *մինչև* – ստորադասական շաղկապ, *չկար* – անցյալ կատարյալ
- 4) *տարածքը* – տեղի մակբայ, *սակայն* – վերաբերական

54 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են դերանուններ:

- 1) սույն, այնտեղ, այսօրինակ
- 2) ոչ ոք, երբևէ, մեկմեկի
- 3) մյուս, բոլորը, ոչ միայն
- 4) որոշ, նույնքան, ուրեմն

55 Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ *չկա*:

- 1) Գյուղացիներից մեկը շինարարության համար քար հանելու ժամանակ գետնի տակից գտնում է զանազան ամանների կտորներ ու այլ իրեր:
- 2) Պոտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թռռան հետ զցել էր այդ գյուղը:
- 3) Այդ խոհեմ լռությունն օգնում է ըմբռնելու զգացմունքների պռոթկումները, զսպելու սնապարծության դրսևորումները:
- 4) Երբ առաջին անգամ առվով ջուր էր կապել, ոտքերը մինչև ծնկները վեր քշտած, բահն ուսին՝ անցել առվով, գյուղում նրան արագիլի էին նմանեցրել:

56 Ո՞ր նախադասության մեջ հարադիր բայ *չկա*:

- 1) Սերում են նրանք և այն վայրենուց, Որ էլ չէր կարող ապրել քարայրում:
- 2) Կանգ առ, հողագու՛նդ, Քո պտույտի մեջ Թող մայրամուտը մի քիչ երկարի:
- 3) Ամպերը դարձել գթության քույրեր, Ջրվեժի վրա ջուր են շաղ տալիս:
- 4) Ջանք է անում ամեն մինը՝ Շուտով տանի, տիրանա:

57 Ո՞ր նախադասության մեջ մակբայ կա:

- 1) Տարիներ առաջ Սև ծովի ափին տեղադրվեց լազերային մի փարոս, որի ճառագայթը դիտվում է 35 կմ հեռավորությունից ցանկացած ժամանակ, նույնիսկ քանձր մառախուղի դեպքում:
- 2) Հնդկաստանի նահանգներից մեկում կա մի տաճար, որտեղ ապրում են հարյուր հազար «սուրբ» առնետներ. տաճարը նման է բերդի, որը վարպետությամբ սահմանազատված է աշխարհից պերճաշուք պարիսպներով:
- 3) Երկար տարիներ լինելով հայրենիքից հեռու՝ նա տառապում էր մի հիվանդությամբ, որ կոչվում է կարոտախտ:
- 4) Ձիու սնրակների դոփյուններ լավեցին. ձիերը սլանում էին, և աստիճանաբար տարորոշվում էին հեծյալների ուրվագծերը:

58 Ո՞ր նախադասության մեջ պակասավոր բայ կա:

- 1) Անցած օրեր, խի՛նդ ու սե՛ր, դարձե՛ք, իրար հետ եկե՛ք:
- 2) Փունջ-փունջ աղջիկներ սարերը ելան՝ Վիճակ հանելու աշխույժ երգերով:
- 3) Բախտի ճամփեքը տարբեր են լինում. Բախտն ամեն մեկին սիրում է տարբեր:
- 4) Ամեն ինչի մեջ՝ ինձանից մասունք, Եվ ամեն ինչից մասունք կա իմ մեջ:

59 Ո՞ր նախադասության մեջ դերբայական դարձված չկա:

- 1) Աչքը խանութի պատերից կախած գույնզգույն հագուստներին էր:
- 2) Խոնարհվելով բարևելը սովորություն էր դարձրել:
- 3) Ծերունին բափ տվեց ոտքերի փոշին և առանց շրջվելու հեռացավ քաղաքից:
- 4) Նավթի հետ գործ ունենալու պատճառով նրան տվել էին Մագութի Համո մականունը:

60 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է այն գաղափարին, որ մարդու մեջ անհաղթահարելի է փառամոլության ձգտումը:*
«Մակբեթի» մեջ Շեքսպիրը հանգում է մարդու մեջ փառամոլության ձգտման անհաղթահարելի լինելու գաղափարին:
- 2) *Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան մերձակա բլրի արևելյան լանջին, որը ծածկված էր սաղարթախիտ անտառով:*
Ծագող արևի առաջին ճառագայթներն ընկան սաղարթախիտ անտառով ծածկված մերձակա բլրի արևելյան լանջին:
- 3) *Այդ նավը, որ ժամանակին փրկության լաստ էր դարձել ինձ համար, վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:*
Ժամանակին ինձ համար փրկության լաստ դարձած նավը վերադարձնում էր ինձ նորից նույն դժոխքը:
- 4) *Արքայորդին, երբ ազատվեց այդ աղջկա կապանքներից, ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:*
Այդ աղջկա կապանքներից ազատվելուն պես արքայորդին ավելի եռանդով սկսեց զբաղվել իր հետաձգված գործերով:

61 Ո՞ր տարբերակում է բարդ ստորադասական նախադասության երկրորդական նախադասության բնույթը սխալ նշված:

- 1) Նա շատ էր տխրում, որ հնարավորություն չուներ մշտապես բնակվելու բնության այդ խաղաղ անկյունում: (*պատճառի պարագա*)
- 2) Նահապետ Քուչակի քերթությունը ապացուցում է, որ մեր ժողովուրդն ընդունակ է կենսուրախության ու մեծ թռիչքների: (*ուղիղ խնդիր*)
- 3) Եվ կրկին հիշողության հեռավոր ծալքերում արթնացավ նա, ումից բաժանվել էր նա պատանության տարիներին: (*ենթակա*)
- 4) Նրանք ծանոթացան այն օրը, երբ Աստղիկը կայարան էր գնացել՝ ամուսնունդի մասնավորելու: (*ժամանակի պարագա*)

62 Ո՞ր նախադասության մեջ է ընդգծվածը ճկի պարագա:

- 1) Երբեմն հիշում էր անցած-գնացած օրերը:
- 2) Բացեց պատուհանը և սկսեց դիտել հետաքրքիր խաղը:
- 3) Գանդաղ իջնում էր երեկոն:
- 4) Այդ հարցը քննարկվել է շատ անգամ:

63 Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

Մեծ ճիգով կրակը .....՝ մարդիկ տեսել են, որ ծառի մեջ ..... ածխացած մի հսկա վերք, ... մոմերի ..... վերքը:

(հանգցնել, մնալ, այրվել, բացել)

- 1) հանգցնելիս, մնացել է, այրված, բացվող
- 2) հանգցնող, մնաց, այրվող, բացած
- 3) հանգցնելիս, մնաց, այրվող, բացվող
- 4) հանգցնելով, մնացել է, այրված, բացած

64 Ո՞ր նախադասության մեջ կետադրական նշան *չպիտի* դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Նրա հայրը բարձրահասակ մի տղամարդ էր խիստ դիմագծերով:
- 2) Տնտեսուհին որևէ լուրջ գործ ձեռնարկելիս ջանում էր ամենքին ցույց տալ գործին տիրապետելու իր առանձնահատուկ շնորհքը:
- 3) Հեռավոր ճամփորդությունից շուտով վերադառնալու են նրա երկար տարիներ բացակայած եղբայրները:
- 4) Նա ջանում էր հասկանալ ինչ կա այդ մարդկանց մտքում:

65 Հ. Թումանյանի «Փարվանա» բալլադի վերաբերյալ պնդումներից որո՞ւմ սխալ *չկա*:

- 1) Աղջիկը երկար տարիներ սպասում է քաջերին, սակայն նրանք այդպես էլ չեն վերադառնում:
- 2) Ծեր արքան աղջկան հորդորում է այլևս չսպասել քաջերին:
- 3) Փարվանա արքայադստեր համար տեղի է ունենում մրցություն, սակայն աղջիկը չի ցանկանում ամուսնանալ դաժան պայքարում հաղթանակած քաջի հետ:
- 4) Աղջիկը քաջերից պահանջում է կա՛մ երկնքից աստղեր իջեցնել, կա՛մ անշեջ հուրը բերել:

*Կար հեռու մի երկիր թովչական,
Արև էր ոսկեդեմ աշխարհում.
Շողացին, ժպտացին - էլ չկան,
Էլ չկան պատրանքները սիրուն:*

- 1) «Տխրություն»
- 2) «Կարուսել»
- 3) «Կարծես թե դարձել եմ ես տուն»
- 4) «Որպես Լաերտի որդին»

Մարդկանց գիտելիքներ շնորհած աստվածներից շատերը ավանդապատումներում պատկերվել են հսկաների տեսքով: Այդպիսիք են եգիպտական Սեթը, արաբական Շեդդ Ադ-Բեն-Ադր, հունական Պրոմեթևսը: Այդպիսի էակների մասին տեղեկություններ կան և՛ ինկերի, և՛ աֆրիկացիների, և՛ հնդիկների, և՛ այլ ժողովուրդների մեջ, և՛ Ղուրանում, և՛ Աստվածաշնչում, և բոլորում էլ նրանց գոյությունը կապվում է նախաստապանյան կամ նախաստոցապատման ժամանակների հետ: Ենթադրության կա, որ երկրագնդի վրա ապրել են նման հսկաներ, որոնք, ակնհայտ է, երկրաբնակներ չեն եղել, և նրանց հասակը բացատրվում է իրենց մոլորակի ձգողության ուժի թուլությամբ կամ ջրի և այլ սննդատեսակների մեջ կալցիումի շատ մեծ քանակով: Գուցե դա մի այնպիսի մոլորակ է եղել, որի զանգվածը Մարս մոլորակի նման տասն անգամ փոքր է եղել Երկրի զանգվածից: Նրանց մասին տեղեկություններ կան անգամ Պլատոնի՝ Ատլանտիդայի, Լեմուրիայի մասին թողած վկայություններում: Փաստեր կան նմանատիպ տասը քաղաքակրթությունների մասին, որոնք եղել են չափազանց զարգացած, նրանց ներկայացուցիչները ամենայն հավանականությամբ տիրապետել են լազերային բարդ սարքավորումներին, թռչող սարքերին: Միայն այդպիսի հսկաների գոյությամբ կարելի է բացատրել եգիպտական կուլտուրայի, բուրգերի, ինկերի կամ ացտեկների քաղաքակրթության զարգացածության գաղտնիքը: Կա վարկած, որ տասը քաղաքակրթություններն էլ ատոմային պայթյունից են ոչնչացել, և համաշխարհային օվկիանոսը գուցե նրանց հետ կապված լուրջ գաղտնիքներ է թաքցնում:

1. Երկրի վրա վաղնջական ժամանակներում կալցիումի մեծ քանակի առկայությամբ է բացատրվում հնագույն հսկաների՝ մեծ չափեր ունենալը:
2. Ըստ Պլատոնի վկայության՝ Լեմուրիայի և Ատլանտիդայի հսկայամարմին մարդիկ ատոմային կռիվներ են մղել Ամերիկայի և Աֆրիկայի բնիկների դեմ:
3. Աստվածաշնչի և Ղուրանի համաձայն՝ հսկաները երկիր են հասել Մարսից և ջրհեղեղից առաջ ապրել են սովորական մարդկանց հետ կողք կողքի:
4. Համաշխարհային օվկիանոսի ուսումնասիրությունը կարող է հանգեցնել հսկաների քաղաքակրթությունների վերաբերյալ նոր բացահայտումների:
5. Ենթադրություններ կան այն մասին, որ Ատլանտիդայում ապրել են հսկաներ, որոնք ստեղծել են բարձր զարգացած քաղաքակրթություն:

68 Ո՞ր նախադասություններում թվական կա:

1. Երեկոյան, երբ մենք բաց էինք թողնում մեր թռուցիկները, թվում էր, թե քաղաքի վրա լողում են տասնյակ լուսիններ:
2. Աջ ու ձախ պտտեմ մի երրորդ կոճակ, Եվ մութը իսկույն հին չարքի նման Չքվի, ջքանա:
3. Ա՛խ, իմ մեծ սերը. Նա հավասար է Կորած հույսերիս ճիշտ քառակուսուն:
4. Ի՞նչ զարմանալի աչքեր ունես դու, Կարծես թե լինեն երկվորյակ լճեր Հին հրաբխի գույգ խառնարանում:
5. Եվ մի հատիկ իմ այս աչքով Շատ եմ տեսնում, Ավելի շատ:

69 Ո՞ր նախադասություններում անուղղակի խնդիր կա:

1. Տարիներ հետո, երբ ոտքս նորից ընկավ Օդեսա, շատ որոնեցի ծերունուն, բայց չգտա:
2. Նայեցի նրա վաղեմի բնակարանին:
3. Վերհիշեցի նրա բոլոր խոսքերը:
4. Ո՞վ գիտի, ո՞ւր է նա. արդյոք մարդկանց կոշիկները կարկատո՞ւմ է իր հին ասեղով:
5. Թե՞ պատմում է գոյության կռվի դաժան ալիքների մասին:
6. Աչքերիս առաջ երևաց թռռնիկը ու ժպտաց ինձ:

70 Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրել *ճիշտ է, Միայլ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Ձիջման պարագան կարող է ձևավորվել *փոխանակ* կապով:
2. Ոչ միայն բայերը, այլև ածականները կարող են ունենալ չափի պարագա լրացում:
3. Նպատակի պարագան ձևավորվում է միայն կապական կառույցներով. առանց կապի՝ միայն որևէ հոլովածևով, այն չի կարող արտահայտվել:
4. Ձևի պարագան կարող է արտահայտվել ցուցական դերանունով:
5. Ժամանակի պարագան կարող է արտահայտվել բացառական, գործիական հոլովներով:
6. *Համար* կապով չի կարող ձևավորվել պատճառի պարագա: